

Những Lời Khai Thị Trí Huệ Trong Kinh Kim Cang

Chủ Đề 362: Ba Chữ Tín, Giải, Hành, Chẳng Thể Nói Quyết Định Là Có Thứ Lớp, Cũng Chẳng Thể Nói Quyết Định Là Không Có Thứ Lớp

Chủ giảng: Pháp sư Tịnh Không

Thời gian: Tháng 05 năm 1995

Địa điểm: Cư Sĩ Lâm Phật Giáo Singapore

Trích lục từ: Báo cáo nghiên cứu Kim Cang Bát Nhã (Tập 030)

Chuyển ngữ: Tịch Minh

【Ba chữ Tín, Giải, Hành, chẳng thể nói quyết định là có thứ lớp, cũng chẳng thể nói quyết định là không có thứ lớp.】

Chẳng thể nói quyết định được, có lúc giảng là có thứ lớp, có lúc lại không có thứ lớp. Trên Kinh Hoa Nghiêm đã chỉ dạy rất rõ ràng, hàng bố chẳng ngại viên dung, viên dung chẳng ngại hàng bố. Hàng bố chính là thứ lớp, là có thứ lớp; viên dung chính là không có thứ lớp, chính là chẳng thể nói có thứ lớp. Cách nói này mới viên mãn, mới chân thật đắc được thọ dụng. Chính là nói, có một hạng người căn tánh lạnh lợi, thì Tín Giải Hành Chứng của họ vốn dĩ là một. Chúng ta ở trong kinh Phật, nhìn thấy Thế Tôn giảng kinh thuyết pháp, trong hàng thính chúng có những vị nghe được một nửa, vẫn chưa nghe xong liền khai ngộ. Trên Kinh Lăng Nghiêm, Thế Tôn giảng đến quyển thứ ba thì đạo lý đã viên mãn. Lăng Nghiêm mười quyển, mới giảng ba quyển đạo lý đã viên mãn, mới giảng được một phần ba, Ngài A Nan đã khai ngộ rồi, trình kệ bạch Phật, Phật liền ấn chứng cho Ngài. Có những vị nghe kinh chưa được một nửa đã chứng quả rồi, chứng Tam quả, chứng Tứ quả, điều này chúng ta thường hay nhìn thấy trên kinh. Đây là sự việc gì vậy? Chính là chỗ này nói, chẳng thể nói quyết định là có thứ lớp, họ không có thứ lớp, Tín Giải Hành Chứng của họ dung hội thành một thể. Sự việc này cũng cần phải nói rõ cùng các đồng tu, nếu không nói rõ thì luôn có sự hoài nghi. Phải nói bắt đầu từ đâu? Phải nói từ Tam học, Tam huệ. Người căn khí nhỏ, chính là nói người Tiểu thừa, căn khí nhỏ, ý nói căn khí nhỏ là tâm lượng nhỏ, tâm lượng nhỏ hẹp, phân biệt chấp trước rất nặng, đây gọi là người căn khí nhỏ, họ tu học theo thứ lớp, họ có thứ lớp, nhân Giới đắc Định, nhân Định khai Huệ, họ là có thứ lớp. Người căn khí lớn, là Đại thừa Bồ tát, thì không thể nói là có thứ lớp, điều Bồ tát học gọi là Tam huệ. Tam

huệ là Văn huệ, Tư huệ, Tu huệ, là Văn Tư Tu Tam huệ. Ba điều này đều gọi là Huệ, chư vị cần phải biết, Huệ là Huệ nào? Là Huệ của Giới Định Huệ. Do đó, không có Giới Định, thì lấy đâu ra Huệ? Không có Giới Định Huệ, thì lấy đâu ra Tam học? Điều này chư vị cần phải biết. Hiện tại có một số người chưa làm rõ ràng, nghe nói Bồ tát tu Tam học Giới Định Huệ, họ cũng liền muốn học Bồ tát, nhưng ý nghĩa chân thật của Tam huệ thì chưa có làm rõ ràng.

Nhớ lại thuở trước, chuyện này kể ra cũng đã hai ba mươi năm rồi, tôi ở tại Giảng tọa Phật học Đại chuyên Đài Bắc, lúc đó tôi đảm nhiệm chức vụ Tổng chủ giảng. Có một vị đồng học, là đồng học của Đại học Phụ Nhân, tôi vẫn còn nhớ rõ, nhưng tên thì quên mất rồi, hình như là họ Lâm, tên thì nhất thời không nhớ ra, vì năm tháng quá lâu rồi, trước giờ lên lớp cậu ấy đi đến trước mặt tôi, cậu ấy nói: Thưa Pháp sư, lần sau con không đến nghe kinh nữa. Tôi liền thấy lạ, tôi hỏi: Vì sao vậy? Con ở Giảng tọa Đại chuyên của chúng ta biểu hiện rất tốt, từ trước đến nay không vắng tiết nào, nghe qua dường như cũng rất hoan hỷ, rất có thọ dụng, vì sao ngày mai lại không đến? Cậu ấy nói: Con nghe kinh đã nghe được hai năm rồi, đây chính là Văn huệ, nghe Pháp đã nghe được hai năm rồi. Cậu ấy vừa nói lời này tôi liền hiểu rõ, tôi nói: Đại khái là con không đến nghe, về nhà để tu tập Tư huệ, để suy nghĩ có phải không? Cậu ấy gật gật đầu, tôi nói: Suy nghĩ xong rồi, con lại đi tu, đúng không? Cậu ấy nói: Dạ đúng vậy, không sai. Tôi hỏi: Vậy hôm nay buổi học này có nghe không? Cậu ấy nói: Buổi này con muốn nghe. Tôi nói: Được, tôi sẽ mượn cơ hội này, đem quan niệm sai lầm này của mọi người sửa đổi lại. Cậu ấy cho rằng nghe kinh chính là Văn huệ, sai rồi! Thử hỏi quý vị đã khai trí huệ chưa? Quý vị khai trí huệ rồi thì nghe kinh mới là Văn huệ. Khi quý vị chưa khai trí huệ, thì việc nghe kinh còn chưa bàn tới được, Giới Định Huệ cũng chưa bàn tới được, thì lấy đâu ra Văn huệ! Đây là một sự hiểu lầm rất lớn. Cho nên Bồ tát cao hơn A La Hán, Bồ tát là Đại thừa, Phật pháp Đại thừa kiến lập trên nền tảng của Tiểu thừa, không có Tiểu thừa lấy đâu ra Đại thừa? Giống như cất nhà vậy, không có tầng dưới cùng, làm sao có tầng bên trên? Tầng bên trên nhất định là cất trên nền của tầng dưới, tầng dưới cùng đó tu cái gì? Tu Giới Định Huệ. Bạn hoàn toàn không có Tam học Giới Định Huệ, bạn lại muốn xây lầu các trên không, điều đó làm sao có thể được? Cho nên Huệ là Huệ của Giới Định Huệ, bạn muốn đắc được Huệ, thì nhân Giới đắc Định, nhân Định khai Huệ, thì Huệ này mới khai mở. Bồ tát tu, thì không bàn đến Giới Định nữa, mà tu ngay nơi Huệ. Chư vị cần phải biết, cái bên trên thì bao hàm cái bên dưới. Giới là tầng lầu thứ nhất, Định là tầng lầu

thứ hai, Huệ là tầng lầu thứ ba, giảng đến tầng thứ ba, nhất định là bao gồm hai tầng bên dưới; giảng đến tầng thứ nhất thì chưa chắc có tầng thứ hai; giảng đến tầng thứ hai, nhất định đã có tầng thứ nhất; giảng đến tầng thứ ba, nhất định đã có hai tầng bên dưới. Bồ tát tuy tu Huệ, nhưng Giới Định đều đầy đủ, nếu các Ngài không đầy đủ, thì Huệ từ đâu mà ra?

Đây là sinh viên đại học nghe Phật pháp hai năm, mà lại nghe sai mất ý nghĩa, thật khó, quả thật là khó! Theo tôi nghĩ thì người nghe sai cũng không ít, không chỉ có một mình cậu ấy, cậu ấy nói ra được, còn những người khác vẫn chưa nói ra, uốn nắn sai lệch ý nghĩa của Phật, trên Kệ Khai Kinh nói “Nguyên giải Như Lai chân thật nghĩa”, thì cậu ấy lại hiểu sai nghĩa chân thật của Như Lai, đây đúng là chuyện phiền phức! Cũng may là cậu ấy nêu ra, cho nên tôi liền nói, nghe hết hai năm rồi không nghe nữa, là Văn huệ, về nhà lại đi suy nghĩ, đi suy nghĩ hai năm, nghĩ hai năm xong lại đi làm, lại đi tu hành, lại đi tu hai năm, đại khái ý là như vậy. Tôi nói: Con nghe kinh như vậy gọi là nghe hời hợt ngoài tai, con không có nghe được gì, con về nhà đi suy nghĩ, thì gọi là vọng tưởng miên man, vọng tưởng miên man hai năm xong, con muốn đi tu, thì gọi là tu mù luyện quán, làm sao có thể thành công? Bồ tát nào có cách làm này? Bồ tát nếu vọng tưởng miên man, tu mù luyện quán, thì làm sao có thể thành công? Cho nên cậu ấy đã hiểu lầm rồi. Tam huệ Văn Tư Tu, chữ “Văn” là chỉ cho sự tiếp xúc, dùng một chữ này để đại biểu, mắt thấy sắc cũng gọi là Văn, tai nghe tiếng, mũi ngửi mùi hương, sự tiếp xúc của thân thể, chỉ cần sáu căn tiếp xúc cảnh giới sáu trần, thì dùng chữ Văn này, Văn biểu thị cho sự tiếp xúc. “Tu” biểu thị cho sự thấu rõ, vừa tiếp xúc liền thấu rõ, không cần phải đợi đi suy nghĩ, vừa suy nghĩ liền rơi vào đệ lục ý thức, thì sao gọi là Bồ tát được? Hàng Tiểu thừa còn chưa đạt đến cảnh giới này, cho nên Phật dùng chữ này để làm đại biểu, vì phạm phu đối với một sự việc sâu sắc hơn một chút, thì luôn phải suy nghĩ mới hiểu được, cho nên chữ Tư đại biểu cho sự thấu rõ. “Tu” đại biểu cho không có lỗi lầm, đại biểu cho phá mê. Do đây có thể biết, Văn Tư Tu là cùng một sự việc, một cái là tiếp xúc, vừa tiếp xúc liền thấu rõ, thấu rõ rồi thì không mê. Từ chỗ tiếp xúc gọi là Văn huệ, từ chỗ thấu rõ gọi là Tư huệ, từ chỗ không mê gọi là Tu huệ. Có thể thấy Văn Tư Tu là cùng một sự việc, cho nên đều gọi là Huệ, đâu thể nào đem nó chia thành ba giai đoạn, chia thành ba giai đoạn là sai rồi. Cho nên đây là chẳng thể nói có thứ lớp, chẳng thể nói không có thứ lớp. Giới Định Huệ thì không thể nói là không có thứ lớp, Văn Tư Tu chẳng thể nói là có thứ lớp, đây mới là điều Bồ tát tu, Bồ tát hạnh là Phật pháp cao

cấp. Tan học tôi lại hỏi cậu sinh viên này, tôi nói: Lần sau con còn muốn đến nghe nữa không? Cậu ấy nói: Dạ muốn đến nghe. Tốt! Không được hiểu sai, hiểu sai thì rất đáng tiếc.

Bốn chữ Tín Giải Hành Chứng này, cũng chẳng thể nói là có thứ lớp, cũng chẳng thể nói là không có thứ lớp. Người sơ học thì có thứ lớp, người công phu đắc lực thì không có thứ lớp, người công phu đắc lực thì Tín Giải Hành Chứng hợp lại làm một. Nếu như bạn có thể đem Tín Giải Hành Chứng dung hợp thành một, thì bạn liền đắc được sự thọ dụng chân thật. Có thể nói biểu hiện ngay trong đời sống thường ngày, bạn hoan hỷ an lạc, quả thật là vui vẻ vô cùng, pháp hỷ sung mãn; chính là như phần trước tôi đã giảng, bạn đã có năng lực đem phiền não vô hạn của phàm phu, chuyển biến thành trí huệ cao độ, đời sống hằng ngày của bạn là sống trong trí huệ cao độ, thì con người đó làm sao mà không an lạc? Vì sao có thể sống trong trí huệ cao độ như vậy, là vì Tín Giải Hành Chứng đã hợp nhất rồi, đây chính là Tam huệ của Bồ tát. Nếu như đem Tín Giải Hành Chứng chia làm bốn giai đoạn, thì bạn chưa nhập môn, bạn là người ngoài cửa, bạn không đạt được thọ dụng, bạn học Phật có học nhiều hơn nữa, bạn giảng kinh có giảng đến hoa trời rủ rúng, thì cuộc sống của bạn vẫn là khổ não vô biên, bạn không đắc được pháp hỷ, bạn không đạt được thọ dụng. Cho nên nói giai đoạn đầu nhất định là có thứ lớp, khi công phu đắc lực, thì thứ lớp liền tiêu dung, liền dung thành một khối, đây là điều chúng ta cần phải biết, là phương hướng cần phải nỗ lực.